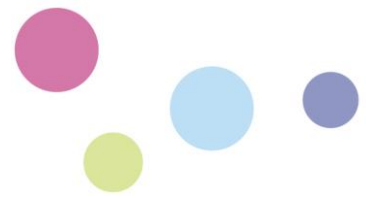

O'Diakon yhdenvertaisuusopas

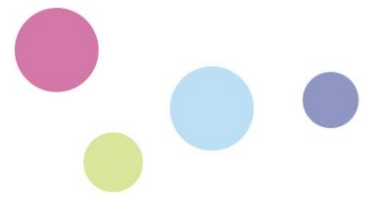

SISÄLLYS

SISÄLLYS	2
1 JOHDANTO	3
2 ELÄMÄNKATSOMUS, VAKAUMUS JA MIELIPIDE	4
3 ETNINEN TAUSTA, KANSALLISUUS JA KIELI	5
4 IKÄ JA ELÄMÄNTILANNE	6
5 SEKSUAALISUUS JA SUKUPUOLI.....	7
5.1 Seksuaalinen suuntautuminen	7
5.2 Sukupuolten välinen tasa-arvo	7
6 ESTEETTÖMYYS.....	8
7 TOIMINTA SYRJINTÄ- JA HÄIRINTÄTILANTEISSA	9
7.1 Häirintäyhdyshenkilötoiminta	9
8 ALUEELLINEN YHDENVERTAISUUS	10
9 KÄYTÄNNÖN ESIMERKKEJÄ.....	11
LÄHTEET	13

1 JOHDANTO

O'Diako on julistautunut syrjinnästä vapaaksi alueeksi ja siten vastustaa syrjintää ja puuttuu siihen sekä tunnustaa ihmisten yhdenvertaisuuden. O'Diakon toimintaa ohjaavat myös O'Diakon arvot, joita ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, avoimuus, sanan- ja omantunnonvapaus sekä lähimmäisenrakkaus. Tämä opas pyrkii edistämään toiminnan yhdenvertaisuutta ja siten vahvistamaan toimijoiden sitoutumista yhdenvertaisuuden arvoon. Mikäli jokin yhdenvertaisuusoppaassa mainittu kohta on ristiriidassa kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön, työehtosopimusten tai O'Diakon sääntöjen kanssa, noudatetaan aina viimeksi mainittuja.

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään muun muassa Suomen perustuslaissa sekä yhdenvertaisuuslaissa. Lain edessä kaikki ovat yhdenvertaisia eikä ketään saa syrjiä sukupuolen, iän, kielen, uskonnon, vammaisuuden, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

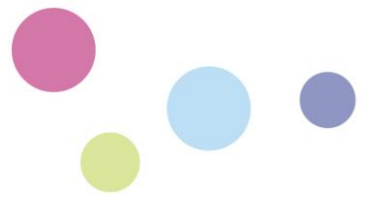
Tässä oppaassa kerrotaan, miten yhdenvertaisuus huomioidaan O'Diakon toiminnassa. Opas neuvoo myös, miten syrjintä- ja häirintätilanteessa tulisi toimia ja oppaan loppuun on kerätty käytännön esimerkkejä O'Diakon toimijoille yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Kiinnittämällä huomiota yhdenvertaisuuteen luomme jokaiselle mahdollisuuden osallistua O'Diakon toimintaan. Samalla edistämme turvallista ja avointa ilmapiiriä.

Oppaan päivittämisestä vastaa O'Diakon hallitus ja muutokset hyväksyy O'Diakon edustajisto.

Opas on hyväksytty hallituksen kokouksessa 1.11.2017

Opas on hyväksytty edustajiston kokouksessa 16.11.2017

2 ELÄMÄNKATSOMUS, VAKAUMUS JA MIELIPIIDE

O'Diako on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton ja O'Diakon toiminnassa sallitaan erilaiset mielipiteet ja vakaumukset sekä uskontoon että politiikkaan liittyen. Toimintaan osallistumista ei rajoiteta vakaumusten tai sitoumusten perusteella, vaan kaikille taataan yhtäläiset osallistumismahdollisuudet. Erilaiset mielipiteet otetaan huomioon ja toiminnassa tavoitellaan yhteistä etua. Mielipide-erot tulee kuitenkin esittää niin, että ne eivät häiritse toimintaa.

Tapahtumat järjestetään siten, että juomatarjoiluun sisältyy aina alkoholi-
ton vaihtoehto ja alkoholittomuuden tulee olla todellinen vaihtoehto. Ke-
tään ei painosteta juomaan, eikä keneltäkään kysellä syitä alkoholittomuus-
teen. Mikäli tapahtumassa on ruokatarjoilu, pyritään erityisruokavaliot sel-
vittämään etukäteen. Syitä erityisruokavaliioihin ei tiedustella.

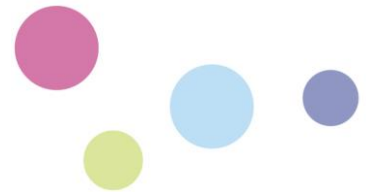
3 ETNINEN TAUSTA, KANSALLISUUS JA KIELI

Diakin opiskelijat edustavat useaa eri kansalaisuutta, etnistä taustaa ja äidinkieltä. Erilaisuus ja moninaisuus nähdään rikkautena. Diakissa virallisina opetuskielinä toimivat suomi ja englanti, mikä otetaan huomioon myös opiskelijakunnan viestinnässä ja toiminnassa. O'Diakon hallitus viestii toiminnasta ja tapahtumista kaksikielisesti aina samaan aikaan ja ulkopuolisen tiedotteen ollessa vain suomeksi tarjoaa vähintään tiivistelmän myös englanniksi.

O'Diakon tapahtumat ovat lähtökohtaisesti avoimia kaikille, mutta toimintaa voidaan suunnata kohdennetusti myös jäsenistölle. Lisäksi ammattiliittojen kanssa yhteistyössä järjestetyt tapahtumat voivat olla yksittäiselle koulutusalueelle suunnattuja. O'Diakon tapahtumissa ei kuitenkaan koskaan rajata osallistujia esimerkiksi sukupuolen tai iän mukaan. Mikäli yksittäiset opiskelijat haluavat järjestää toimintaa esimerkiksi vain omalle ryhmälleen, on tämä mahdollista. Kuitenkaan tällaisessakaan tapahtumassa viestintä ei saa olla syrjivää.

Rasistista tai syrjivää käytöstä ei hyväksytä ja siihen puututaan. Myös tiedostamattomaan syrjintään kiinnitetään huomiota, eikä opiskelijakunnan tuotteissa tai toiminnassa esiinny syrjiviä tekstejä tai kuvia.

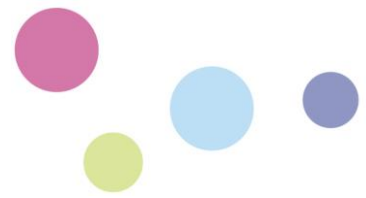

4 IKÄ JA ELÄMÄNTILANNE

O'Diakon hallituksessa toimii usein päiväopiskelijoita, mutta toiminnassa pyritään huomioimaan yhtäläisesti myös monimuoto-opiskelijat. Toimiston aukioloajoissa pyritään huomioimaan erilaiset luentorytmit. Viestinnällä pyritään tavoittamaan kaikki opiskelijat, minkä vuoksi viestintäkanavia tulee käyttää monipuolisesti.

Toiminnassa tulee huomioida myös kaikki ikäryhmät, eikä stereotypioita opiskelijoiden iästä saa yleistää. O'Diako huomioi myös perheelliset ja työsäikäyvät opiskelijat eikä toiminta saa keskittyä vain nuoriin. Uusia toimijoita haettaessa on tärkeää tehdä tarkka kuvaus tehtävänkuvasta ja vastuista, mutta hakuilmoitukset eivät saa syrjiä ketään tai asettaa henkilön ominaisuuksiin liittyviä rajoitteita. Toiminnassa tulee huomioida muuttuvat elämäntilanteet.

5 SEKSUAALISUUS JA SUKUPUOLI

5.1 Seksuaalinen suuntautuminen

O'Diakon toimijoiden keskuudessa tulee vallita avoin ilmapiiri ja jokainen tulee hyväksyä omana itsenään. Seksuaalisen suuntautumisen vuoksi tapahtuvaa syrjintää ei hyväksytä ja siihen puututaan välittömästi. Avoin ajattelutapa huomioidaan myös puheessa ja viestinnässä, eikä syrjivää vitaisilua hyväksytä.

Seksuaalisen suuntautumisen kertominen on jokaisen oma asia, eikä sen ilmaiseminen tai ilmaisematta jättäminen saa vaikuttaa mahdollisuuksiin osallistua toimintaan. Seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä stereotyyppiä ei sallita, eikä opiskelijoita tule jaotella suuntautumisen mukaan.

5.2 Sukupuolten välinen tasa-arvo

Sukupuoli on ihmisen itsensä määrittelemä, eikä määritelmää tule siten tehdä kenenkään puolesta. O'Diako pyrkii luomaan ilmapiiriä, jossa hyväksytään useampi sukupuoli. Mikäli tapahtumassa on esimerkiksi majoituksen vuoksi perusteltua kysyä henkilön sukupuolta, tulee vaihtoehtona olla aina myös "muu tai en halua määritellä".

Sukupuolen mukaan ei tule tehdä roolijakoja eikä sukupuolistereotyyppiä tule ylläpitää. Työtehtävät jaetaan tasan kaikille sukupuolesta riippumatta ja eri sukupuolten edustajilla on mahdollisuus hakeutua tasapuolisesti kaikkiin tehtäviin ja heitä myös siihen kannustetaan. Tiedostamattomat ajatusmallit on hyvä opetella tiedostamaan, jotta huomaamatonta tai tahatonta syrjintää ei tapahdu. Tapahtumien järjestämisessä huomioidaan myös sukupuolten välinen tasa-arvo, eikä esimerkiksi mahdollisia suoritusrajoja määritellä oletetun sukupuolen mukaan.

6 ESTEETTÖMYYS

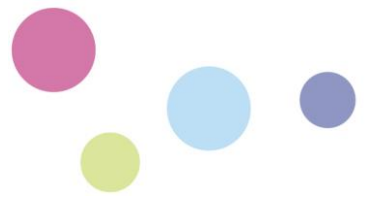
O'Diakon toiminnassa huomioidaan esteettömyys ja toimintaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan esteettömästi. Toimiston esteettömyydestä huolehditaan ja kulkureitit pidetään avoimina. Ohjeistukset esimerkiksi toimiston keittiön käyttöön ovat näkyvillä myös kirjallisesti ja kahdella kielellä.

O'Diako pyrkii myös mahdollisuuksien mukaan huomioimaan esimerkiksi kuulo-, näkö- ja oppimisvaikeudet ja tukee omalta osaltaan opiskelijaa opintojen suorittamisessa. Jokaisella on kuitenkin oikeus pyytää tai olla pyytämättä erityisjärjestelyitä itse. Mahdollisesta esteellisyydestä tiedotetaan aina tapauskohtaisesti.

O'Diako huolehtii siitä, ettei toimijoista tai muista opiskelijoista tehdä oletuksia. Kenenkään terveydentilaa ei saa udella, mutta merkittävästi toimintaan vaikuttavista tekijöistä on hyvä pyytää ilmoittamaan. Syitä esimerkiksi mahdollisiin terveydellisiin haasteisiin ei udella.

O'Diako huolehtii myös siitä, etteivät esimerkiksi allergiat ole esteenä toimintaan osallistumiselle. Toimistolla ja tapahtumissa vältetään voimakkaita hajusteita, eikä lemmikkejä tuoda sisätiloihin. Myös ruoka-aineallergiat huomioidaan, ja yleisesti voimakkaita allergisia reaktioita aiheuttavat ruoka-aineet pidetään muista ruoka-aineista erillään.

7 TOIMINTA SYRJINTÄ- JA HÄIRINTÄTILANTEISSA

Häirintä on aina subjektiivinen kokemus, eikä kenenkään puolesta tule määritellä, miltä jonkinlainen kohtelu tuntuu. Jokaisen mielipiteet otetaan huomioon ja ilmoitettuihin syrjintä- ja häirintätilanteisiin suhtaudutaan vakavasti.

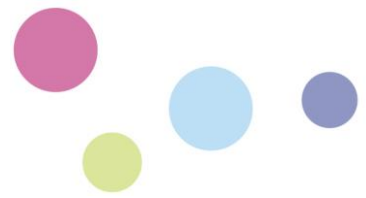
O'Diakolla on vastuu toimia häirinnän estämiseksi ja velvollisuus puuttua häirintätilanteisiin. Kohdatusta epämiellyttävästä toiminnasta tulee aina ilmoittaa, jotta asiaa voidaan asianomaisten kanssa käsitellä. O'Diako kouluttaa toimijansa erilaisten tilanteiden varalle ja huolehtii organisaationa siitä, että sisäistä häirintää tai syrjintää ei ole. O'Diako tukee myös häirintävastaista työtä ja toimii häirinnän ennaltaehkäisyn puolesta.

7.1 Häirintäyhdyshenkilötoiminta

O'Diakossa toimii kaksi valittua **häirintäyhdyshenkilöä**, joihin opiskelija voi ottaa yhteyttä kohdattuaan häirintää tai syrjintää. Opiskelijan pyynnöstä häirintäyhdyshenkilöt ottavat yhteyttä tilanteen osapuoliin ja keskustelevat tapahtuneesta. Tarvittaessa häirintäyhdyshenkilöt neuvovat asianomaisille tukipalveluita tai kokoavat jatkotoimenpiteistä päättävän ryhmän. Häirintäyhdyshenkilöt toimivat opiskelijan tukena ja vievät asiaa eteenpäin vain opiskelijan niin toivoessa.

Suurempiin tapahtumiin nimetään tapahtumakohtaisesti vähintään yksi erillinen häirintäyhdyshenkilö.

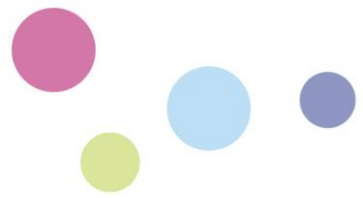

8 ALUEELLINEN YHDENVERTAISUUS

O'Diako huomioi toiminnassaan verkostoammattikorkeakoulun eri kampukset ja pyrkii yhdenvertaisuuteen kampusten välillä. Opiskelijakunta edustaa kaikkia opiskelijoita ja huomioi heidät myös toiminnassaan ja viestinnässään. Erityisesti alueelliseen kattavuuteen kiinnitetään huomiota ja jaostojen perehdytykseen paikallistoimijoina panostetaan.

O'Diakon toimiston sijainti Helsingissä määrittelee pitkälti kokouspaikat, mutta myös muiden kampusten opiskelijoilla tulee olla yhtäläinen mahdollisuus osallistua esimerkiksi edustajiston ja hallituksen toimintaan. Kokouksiin järjestetään etäyhteyksimahdollisuus ja luottamustoimijoiden kohtuulliset kokousmatkakustannukset korvataan.

9 KÄYTÄNNÖN ESIMERKKEJÄ

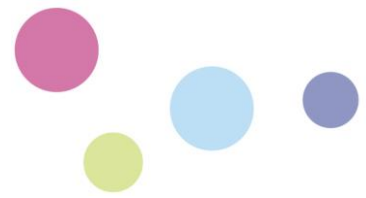
- Tapahtumissa tulee aina olla todellinen mahdollisuus päihteettömyyteen
 - o Ketään ei kannusteta tai pakoteta juomaan
 - o Alkoholittomuutta ei kyseenalaisteta eikä syitä alkoholittomuuteen udella
 - o Tarjouksiin pyydetään myös alkoholiton vaihtoehto
- Tapahtumien järjestämisessä tulee huomioida esteettömyys ja tapahtumat tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan esteettöminä
 - o Mahdollisesta esteellisyydestä tai erikoisjärjestelyistä tiedotetaan etukäteen
 - o Osallistujia pyydetään ilmoittamaan mahdolliset erityistarpeet ennakkoon
- Toimintaa ei saa rajata sukupuolen mukaan eikä henkilön sukupuolta tule tiedustella ilman perusteltua syytä
 - o Mikäli sukupuoli kysytään esimerkiksi tapahtuman majoitusta varten, annetaan vaihtoehtoja aina useampi kuin kaksi
 - Mies, nainen ja muu tai en halua määritellä
- Sisätiloissa tulee välttää voimakkaita hajusteita
- O'Diakon toimistolle tai sisätiloissa pidettäviin tapahtumiin ei tuoda lemmikkejä
- Toiminnasta tulee viestiä julkisesti
 - o Viestinnällä pyritään tavoittamaan mahdollisuuksien mukaan vähintään kaikki yksittäisen kampuksen opiskelijat
 - Viestinnässä huomioidaan myös muut kuin päiväopiskelijat
 - o Helsingin kampuksella viestintä toteutetaan aina kaksikielisenä

- Kaksikielistä viestintää ei rajoiteta vain etukäteisviestintään, vaan muut kuin suomea puhuvat opiskelijat huomioidaan myös tapahtuman aikana sekä tapahtuman jälkiviestinnässä
- Toiminnassa tulee sallia erilaiset mielipiteet ja niitä tulee kunnioittaa
 - Esimerkiksi vakaumus tai poliittinen kanta ei rajoita osallistumismahdollisuuksia O'Diakon toimintaan
- O'Diakon toiminnan tulee lähtökohtaisesti olla avointa kaikille
 - Osallistujia ei rajata henkilökohtaisten ominaisuuksien mukaan
 - Toiminta ei ole syrjivää eikä yksittäisiä henkilöitä suosivaa
 - Toimintaa voidaan kohdentaa jäsenistölle tai yhteistyötapahtumissa yksittäisille koulutusaloille
- Toimintaa tulee järjestää ennakkoluulottomasti eikä kenestäkään saa tehdä oletuksia
- Eri sukupuolten edustajia tulee kohdella yhdenvertaisesti
 - Työtehtäviä ei jaeta oletetun sukupuolen mukaan
 - Sukupuolistereotypioita ei sallita
- Erilaiset ruokavaliot tulee huomioida mahdollisessa tarjoilussa
 - Osallistujia pyydetään ilmoittamaan ennakkoon mahdollisista erityisruokavalioista
 - Syitä erityisruokavalioon ei udella
 - Tapahtumissa tarjotaan aina vähintään kasvisvaihtoehto
- Toiminnan tulee olla opiskelijälähtöistä
- O'Diakon tuotteet eivät saa olla syrjiviä eivätkä ne saa sisältää syrjiviä tekstejä tai mainoksia

LÄHTEET

Oikeusministeriö i.a. Syrjinnästä vapaa alue. Yhdenvertaisuus.fi. Viitattu 11.4.2017. http://www.yhdenvertaisuus.fi/kampanjat/syrjinnasta_vapaa_alue/

Opiskelijakunta O'Diako 2015. O'Diakon poliittinen ohjelma. Verkkojulkaisuna: https://asiakas.kotisivukone.com/files/brandnewodiako.kotisivukone.com/ODiako_poliittinen_ohjelma_2015.pdf

Sisäasiainministeriö 2010. Yhdenvertaisuussuunnittelun opas. Sisäasiainministeriön julkaisu 10/2010. Verkkojulkaisuna: <http://www.yhdenvertaisuus.fi/@Bin/141973/Yhdenvertaisuussuunnitteluopas+suomi.pdf>

Suomen perustuslaki 1999/731. Viitattu 11.4.2017. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325. Viitattu 11.4.2017. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

